

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	ММСЖ	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво	Семестри	3,4

РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

Семестр 3,4

(вересень- травень 2020/21 н.р.)

Викладач	Анорічева-Єрьомка Антоніна Іванівна, доцент
E-mail	Anoricheva.a@gmail.com ,+380953087538
Заняття	чт 10-45–12.20, аудиторія 41 (1-й корпус) чт 13.00–14.35, аудиторія 41 (1-й корпус)
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 1, поверх 0, ауд. 41
Телефон	(057) 706-02-38 (кафедра «ММСЖ», ауд. 403)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: в темі листа обов'язково має бути зазначена *назва дисципліни*; в полі тексту листа позначити *ПІБ студента*, який звертається (анонімні листи не розглядаються); файли підписуються таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю (збір аналогів, пошукові ескізи) мають бути надіслані на пошту викладача або кафедри. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни "Робота в матеріалі» (кераміка) є певний обсяг знань з історії, теорії і методики дизайну та архітектури, історії мистецтв, шкільний рівень з фізики та хімії тощо.

Обов'язковим є достатній рівень знань та компетенцій з основ композиції і формотворення, а також наявність практичних навичок у галузі курсового або реального дизайн-проекування виробів (об'єктів).

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчального тезаурусу дисципліни «Робота в матеріалі» є складений за авторською методикою курс, який охоплює історичні та сучасні дані, а також розкриває сутність процесів, що відбуваються у виробництві кераміки. Матеріал ілюструється відповідними зразками на екрані у цифровому форматі. Дисципліна викладається українською мовою із

застосуванням інших мов (російської, англійської) задля більш природного тлумачення певних дефініцій, спеціальних термінів та першоджерел.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі актуальні розробки, дані про авторів, керамічні школи, творчі групи і т. ін. можна переглянути у мережі Інтернет, надаються викладачем під час занять, або за проханням студента після закінчення лекції, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Обов'язковою умовою для студента є ведення записів з технологічного процесу виготовлення кераміки (у зошиті чи в електронному вигляді). В окремих випадках (у першу чергу це стосується іноземних громадян, які недостатньо володіють українською або російською мовами) допускається використання необхідних для паралельного перекладу гаджетів (смартфону, планшету, ноутбуку) з можливістю виходу до мережі Інтернет.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Робота в матеріалі (кераміка)» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки студентів кафедри монументального живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Головна **мета дисципліни** – дати студентам необхідні теоретичні знання та практичні навички роботи виготовлення художньої кераміки, уміння образного мислення у композиційному рішенні керамічних виробів.

Задачі – вивчити специфіку класичного та сучасного мистецтва та оволодіти образотворчими засобами при виконанні творчих керамічних робіт.

При виконанні практичних завдань студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Композиція», а також з навчальних дисциплін соціально-гуманітарного циклу.

Згідно з навчальним планом спеціалізації «Монументальний живопис» дисципліна «Робота в матеріалі» вивчається студентами 2 курсу денної форми навчання у обсязі 270 годин, з них: лекції 10 годин, практичні аудиторні заняття – 110 годин, самостійна робота – 150 годин.

Викладання дисципліни здійснюється за методикою підготовки художників монументального живопису, викладеною у навчальних методичних вказівках «Робота в матеріалі-кераміка».

Для самостійної роботи студентів, програмою передбачено виконання важливого обсягу практичних завдань, пов'язаних безпосередньо як зі збором та систематизацією необхідної інформації за темою, а також з розробкою авторської композиційного рішення теми та подальшим виконанням оригіналів.

Розробка даної робочої програми для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра викликана передусім необхідністю системного і комплексного підходу в підготовці фахівців монументального живопису.

Вимоги до знань, умінь та навичок

В результаті вивчення дисципліни «Робота в матеріалі-кераміка» студент повинен **знати**:

- історію становлення та розвитку керамічного мистецтва;
- методичні принципи роботи над композицією художньо-керамічних виробів;

- основні види керамічних технік;
- специфіку різновидів сучасних керамічних технологій;
- методика збору та систематизації інформації;
- образотворчі засоби композиції керамічних виробів;
- матеріали, методи розпису, типи обжигу.

уміти:

- розробляти авторську концепцію рішення теми кераміки;
- застосовувати образотворчі засоби композиції для створення візуального образу керамічного твору;
- проектувати керамічні панно у зв'язку з особливістю наявної архітектурної ситуації;
- використовувати оригінальні керамічні техніки та технології для втілення авторських творчих задумів.

мати навички:

- підготувати шамотизовану керамічну масу;
- декорування оздоблення керамічних виробів;
- творчого підходу в розробці ескізів кераміки;
- вміння перетворювати реалістичні зарисовки в стилізований образ кераміці;
- малювати з натур із метою збору інформації та підготовчого матеріалу за темою кераміки.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом підготовки бакалаврів викладання дисципліни «Робота в матеріалі-кераміка» передбачено у 3,4 семестрах у обсязі 9 кредитів ECTS (270 годин), з них: лекції – 10 годин, практичні заняття – 110 годин, самостійна робота – 150 годин.

Навчальна дисципліна «**Робота в матеріалі-кераміка**» складається з 2 модулів, які містять 3 практичних завдань, зв'язаних між собою змістовими складовими «Отримання навиків роботи зі глиною та розпису керамічних виробів».

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення практичних занять. Самостійна робота студента складається з доопрацювання виконання практичних завдань, які є елементами модулів, тобто: ескізування, пошуки рішення, завершення роботи та підготовка до переглядів, а також (за бажанням) написання тез доповідей для участі в студентських наукових конференціях.

РОЗПОДІЛ ТА ЗМІСТ МАТЕРІАЛУ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
3 СЕМЕСТР		
МОДУЛЬ 1		
1	<u>Завдання 1.</u> Виконання керамічних виробів ангобного розпису	25
МОДУЛЬ 2		
2	<u>Завдання 2.</u> Виконання керамічних виробів розпису підглазурними фарбами	30
4 СЕМЕСТР		

	МОДУЛЬ 3	
3	<u>Завдання 3.</u> Розпис керамічної плитки	25
	МОДУЛЬ 4	
4	<u>Завдання 4.</u> Виконання авторської композиції на вільну тему	30

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Рубіжний контроль знань здійснюється шляхом проведення перегляду виконання етапного практичного завдання. Підсумковою формою контролю опанування і закріплення знань з дисципліни «Робота в матеріалі» /кераміка/ є екзаменаційний перегляд, що проводиться по закінченню семестру. Загальна оцінка виставляється за результатами етапних модульних переглядів, а також з урахуванням рівня участі студента в конкурсах /виставках/, оцінки виконаних виробів та регулярності відвідування занять. На оцінку може позитивно вплинути написання статті або участь студента в конкурсах /виставках/.

ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою не передбачається проведення лабораторних занять.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи складається з повторення лекційного матеріалу, а також виконання практичних завдань, які є елементами модулів. Самостійна робота студентів має бути спрямованою на збір необхідної інформації та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою 1-4 модулів і містить такі складові:

- робота з літературними джерелами в бібліотеці академії;
- аналіз аналогів;
- виконання з натури малюнків, начерків та етюдів за темою завдання;
- перегляд художніх та конкурсних виставок в академії, галереях міста, Харківському художньому музеї та Будинку художника з метою знайомства з сучасним фаховим рівнем кераміки;
- завершення роботи над ескізами та оригіналами кераміки;
- оформлення роботи над ескізами та оригіналами кераміки;
- оформлення робіт для семестрової експозиції.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою передбачається, що всі пропоновані практичні завдання у кожного студента повинні мати оригінальне графічне та живописне рішення. Крім того, можливе виконання додаткових власних композицій.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання серії завдань.

Основна форма вивчення курсу — творча робота при виконанні вправ та практичних завдань, згідно учбового плану.

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання завдань.

Мета запропонованих завдань — вправи побудовані за принципом послідовного ускладнення учбових задач, що визначається переходом від вивчення елементної бази презентації до тематичної закінченої форми, пов'язаних між собою смисловим навантаженням та адекватним графічним або живописним зображенням її складових частин.

Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача і стилем спілкування зі студентами.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Засвоєння матеріалу дисципліни «Робота в матеріалі-кераміка» оцінюється 100 рейтинговими балами.

Навчальна дисципліна складається з 4 модулів, містить 4 завдання, зв'язаних між собою змістовим складом.

Сума балів (100 балів), яка відведена на дисципліну, розподіляється між модулями. Студент протягом семестру згідно графіку навчального процесу здає певні розділи (модулі) і одержує бали.

У балах оцінюються такі елементи навчальної роботи студентів: виконання практичних завдань (виконується під час самостійної роботи).

Студент, який без поважних причин (поважна причина - хвороба або причини, узгоджені з деканом факультету) не набрав необхідну кількість балів хоча б по одному з елементів модуля, отримує 0 балів і йому не зараховують весь модуль.

Неприбуття студента на проміжний контроль в установлений термін без поважних причин оцінюється нульовим балом (0 балів). Повторна здача теми (елементу модуля) в цьому випадку не дозволяється.

Додаткові дні звітності встановлюються викладачем (узгоджується на кафедрі) в кінці першого, другого і третього місяців семестру для студентів, що пропустили контрольну атестацію з поважних причин, підтверджених документально, і що мають направлення декана.

Студенти, які мають заборгованість з не поважної причини, мають ліквідувати її тільки протягом залікового тижня семестру.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі перегляду. Для допуску до перегляду з дисципліни «Робота в матеріалі - кераміка», повинні бути оцінені завдання, з яких складаються модулі (два модулі)

Студентам, які мають заборгованість з не поважних причин та ліквідують її у заліковий тиждень, викладач виставляє у відомість сумарний рейтинговий бал.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент з дисципліни «Робота в матеріалі-кераміка», складає 100 балів в межах виконаної програми курсу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ЛЕКТОРА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки у закладі вищої освіти. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільними телефонами. З боку лектора вітається активна участь студента і його власна думка в обговоренні актуальних питань, що розглядаються. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрадження, хвороби або іншої важливої причини викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з навчальною частиною та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Не припустимі пропуски занять студентами без поважних причин. Причини пропуску занять мають бути підтвержені деканатом факультету ОМ. У разі пропуску занять студент має самостійно виконати необхідний обсяг роботи. Відсутність виконаної роботи студента на модульному тижні і невиконання необхідних етапів роботи /пошукових ескізів, альбому аналогів/ безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки (мінус 5 балів за пропуск).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час написання рефератів і статей, текстів доповідей для участі в конференціях студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (не допускається плагіат – суттєве запозичення або копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на автора чи оригінал).

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Екзаменаційний перегляд	Сума
T1 - T3	T4 - T5	T6 – T7	20	100
25	25	30		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні відповідей на питання рубіжного контролю (тести), при складанні реферату за обраною темою, підготував відео матеріали за темою, додатково підготував тези доповіді для наукової конференції, виступив з доповіддю на студентській конференції.

A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні відповідей на питання рубіжного контролю (тести), при складанні реферату за обраною темою, підготував відео матеріали за темою.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні відповідей на питання рубіжного контролю (тести).
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу самостійного курсу.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал теми та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу.
E	1–3	1–9	Студент у недостатньому обсязі опанував матеріал самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на залік без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	Заплановані результати навчання дисципліни
Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов	Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності й застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК) Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в команді; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну; здатність здійснювати формоутворення і моделювання об'єктів дизайну; здатність	Застосовувати знання з композиції, розробляти композиційне вирішення об'єктів архітектури та дизайну у відповідних техніках і матеріалах Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості архітектурно-ландшафтних об'єктів.

<p>здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну; здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності; здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (кераміка); здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта; здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису.</p>	<p>Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення художньо-проектних вирішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при проектуванні архітектурно-ландшафтних об'єктів; оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію, створювати об'єкти ландшафтної архітектури засобами проектно-графічного моделювання.</p> <p>Виконувати пошукові ескізи об'єктів архітектурного дизайну з використанням скульптурної пластики, розуміти закони формоутворення..</p>
---	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Л.Е. Жоголь «Декоративне мистецтво в сучасному інтер'єрі» -1978.
2. Л.Ф. Акунова, В.А. Крапивин «Технологія виробництва та декорування художніх керамічних виробів» - М. «Высшая школа», 1984.
3. А.І. Миклашевський «Технології художньої кераміки» - Л. 1071.
4. Л.Е. Жоголь «Декоративне мистецтво в інтер'єрі громадських будівель.-К.» Будівельник,1978.
5. Ю. Миллер «Художня кераміка Турції» - Л. «Аврора»,1972.
6. О.М. Голубець «Львівська кераміка», К. «Наукова думка», 1991.

Допоміжна

1. Будівельна кераміка України О.П. Кошовий 1988 р.
2. Кераміка в архітектурі України С.К. Кілессо 1968 р.
3. Українське народне мистецтво кераміка і скло А.П. Лащук 1974 р.
4. Народна кераміка середнього Придніпров'я Леся Данченко 1974 р.
5. Декоративное искусство аула Кубачи Э.В. Кильчевская 1962 р.
6. Современная керамика узбекистана Л. Жадова.
7. Современная керамика народных мастеров средней Азии Г.Дервиз и Л.Жарова 1974 р.
8. Львівська кераміка Л.Жебрак 1970 р.
9. Росписи гуцульських мастеров Д. Геберман 1972 р.
10. Апішнянська кераміка Г.П. Черевань 1970 р.
11. Закарпатская народная керамика Ужгород Ю. Лащук 1960 р.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.russian-mayolica.ru/page/russkiy-izrazec/>
2. http://www.ceramistam.ru/blog/Stati_o_keramike/raku/
3. <http://www.liveinternet.ru/users/keltma/post214011556/>

4. <http://www.dissercat.com/content/dekorativnaya-keramika-v-sovremennoi-arkhitekturno-prostranstvennoi-srede-na-materialakh-isk>
1. <http://xn----8sbogeeamds6b.xn--p1ai.host1377450.serv37.hostland.pro/?p=184#more-184>